

Číslo 426
29. března 2021

V tomto čísle naleznete

- Úvodník státní tajemnice
- Videokonference Evropské rady
- Vztahy mezi EU a Tureckem
- Strategie EU pro práva dětí
- Akční plán pro rozvoj ekologické produkce
- Neformální videokonference ministrů pro vnitřní trh a průmysl
- Zasedání Rady pro zahraniční věci
- Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov
- Videokonference ministrů pro obecné záležitosti
- Miniplenární zasedání
- Schválené rámcové pozice
- Program evropských institucí

Úvodník státní tajemnice Mileny Hrdinkové

Milí čtenáři,

díky Velikonocům, které letos připadly na první dubnový víkend, máme před sebou dva zkrácené pracovní týdny. Na programu je tedy týden o něco menší počet jednání, a to i videokonferenčních, než na jaký jsme zvyklí.

Konec minulého týdne patřil jednání Evropské rady, které se s ohledem na epidemiologickou situaci oproti původnímu plánu konalo videokonferenčně. I tak se nicméně lídři EU věnovali celé řadě klíčových témat. Kromě distribuce a dodávek vakcín proti covidu-19 diskutovali o vnitřním trhu, vztazích s Tureckem a Ruskem a dokonce mezi sebou přivítali amerického prezidenta Joea Bidena. Bližší informace o výsledcích jednání si můžete přečíst v samostatném článku, který pro vás kolegové připravili.

V návaznosti na videokonferenci lídřů budou pokračovat jednání o systému distribuce vakcín do členských států tak, aby se podařilo splnit ve všech státech společný cíl EU proočkovat do letošního léta 70 % dospělé populace. K tomu je zapotřebí, aby se do všech členských států do

té doby dostal dostatek vakcín, což současný systém kvůli neplnění závazků ze strany některých výrobců nezaručoval.

Rada EU bude tento týden jednat pouze neformálně a v jednom formátu. Prostřednictvím videokonference se v úterý setkají ministři dopravy, kteří budou v úterý diskutovat na téma „Jak urychlit přesun dopravy na železnice: různé cesty ke společnému cíli“. Diskuze by se měla zaměřit na možná opatření pro dosažení environmentálních cílů pro sektor železniční dopravy v rámci Strategie pro udržitelnou a chytrou mobilitu a situaci na železničních trzích v jednotlivých členských státech.

Kromě neformální videokonference ministrů dopravy se, rovněž online, tento týden koná 5. bruselská konference „Podpora budoucnosti Sýrie a regionu“. V pondělí již proběhl dialog s občanskou společností, v úterý je na programu ministerské zasedání k politickým, regionálním a humanitárním aspektům již deseti-letého konfliktu.

Přeji vám, milí čtenáři, krásné Velikonoce!

Videokonference Evropské rady > Evropská rada

Ve dnech 25. a 26. března mělo proběhnout zasedání Evropské rady v Bruselu, z epidemiologických důvodů ale nakonec lídři diskutovali na čtvrtěnní jednodenní videokonferenci. ČR zastupoval předseda vlády Andrej Babiš.

Lídři jednali o koordinaci boje proti covid-19, vnitřním trhu, průmyslové politice, digitálu a ekonomice a také vnějších vztazích v podobě diskuse o východním Středomoří a s prezidentem Joem Bidenem o vztazích EU-USA. Členové Evropské rady si také poslechli informace o současném stavu vztahů EU s Ruskem. Na okraj Evropské rady zasedl i eurosummit v rozšířeném formátu.

Hlavním tématem videokonference byl **covid-19**. Lídři diskutovali zejména výrobu a distribuci **vakcín**. V prohlášení potvrdili i důležitost transparentnosti a mechanismu vývozních povolení. V rámci tématu proběhla i diskuse o přerozdělení 10 miliónů vakcín Pfizer, které budou dodané dříve, a to již ve druhém čtvrtletí. O klíči se bude rozhodovat na úrovni Výboru stálých zástupců v duchu solidari-

ty se zeměmi, které dosud nejvíc zasáhly výpadky vakcín od některých výrobců.

Členové Evropské rady se opět shodli na trvajícím potřebě **omezení**, včetně cest, které nejsou nezbytně nutné, ale za stálého zajištění toku zboží a služeb v rámci jednotného trhu, včetně využití tzv. zelených pruhů. Začít musí i přípravy na případném **koordinovaném uvolňování opatření**. Pokračovat dále bude práce na **digitálních zelených certifikátech**, kde je potřeba nalézt společný přístup. Vedoucí představitelé rovněž znovu potvrdili **solidaritě se třetími zeměmi** a zdůraznili, že jsou odhodláni zpřístupnit vakcíny prostřednictvím nástroje COVAX.

K tématu **vnitřní trh, průmyslová politika, digitál a ekonomika** proběhla stručnější diskuse. Jádrem byla podle očekávání **digitální oblast**, jako jeden ze dvou hlavních pilířů nového paradigmatu EU. Lídři se shodli na rovnováze - je potřeba určité míry suverenity ale i zachování otevřené ekonomiky. /Pokr. na s. 2/

Na okraj Evropské rady zasedl i **eurosummit** v rozšířeném formátu, tedy i včetně nečlenů eurozóny. Diskutovala se **mezinárodní role eura** a byl odsouhlasen rámec s cílem zlepšit strategickou autonomii EU v hospodářských a finančních věcech a současně zachovat otevřenou ekonomiku, přispět ke stabilitě celosvětového finančního systému a podpořit evropské podniky a domácnosti.

Co se týče **vnějších vztahů Unie**, o **východním Středomoří**, potažmo **Turecku**, proběhla krátká diskuse. Lidři přivítali konstruktivnější chování partnera, ale pozitivní agenda musí být nastolována opatrně a podmíněně. Restriktivní opatření musí být stále na stole, pokud by se Turecko znovu uchýlilo k jednostranným krokům v rozporu

Vztahy mezi EU a Tureckem > Komise

Dne 20. března 2021 vydali Komise a voysoký predstaviteľ EU pro zahraniční věci Josep Borrell společné sdělení „Současný stav politických, hospodářských a obchodních vztahů mezi EU a Tureckem“, které mělo posloužit jako základ pro diskusi na březnové Evropské radě a bude základem i pro další kroky lídrů, o kterých by měli rozhodnout na červnovém zasedání.

Zpráva shrnuje dosavadní vývoj vztahů mezi Uníí a Tureckem. U **politických vztahů** se zabývá východním Středomořím, Kyprem, konferencí o východním Středomoří, širším regionem – Libye, Sýrie, Irák, Náhorní Karabach, spoluprací v oblasti Společné bezpečnosti a obranné politiky a boje proti terorismu. Popisuje i **bilaterální vztahy**, např. asociační dohodu, přístupová jednání, předvstupní pomoc, migraci a prohlášení EU-Turecko z roku 2016, dialog na vysoké úrovni, liberalizaci víz, restriktivní opatření/sankce EU a další. Poslední kapitolou je **hospodářství a obchod**, která zahrnuje obchodní rámec EU-Turecko, modernizaci celní unie, hospodářskou spolupráci a další klíčové prioritní sektory, např. energetiku, dopravu, ale i spolupráci v trestním soudnictví atd.

V závěru zpráva oceňuje aktuálně **konstruktivnější přístup Turecka**, včetně vstřícných kroků vůči několika členským státům EU. Podle zprávy pandemie covid-19 zdůraznila výhody vzájemné spolupráce, ale proces deeskalace zůstává křehký a je potřeba více času k posouzení, zda je změna chování Turecka důvěryhodná a přináší trvalé výsledky, zejména s ohledem na zhoršující se vnitřní situaci.

Strategie EU pro práva dětí > Komise

Komise přijala první komplexní strategii pro práva dětí, na jejímž obsahu spolupracovala se světovými organizacemi na ochranu práv dítěte, dne 24. března.

Strategie EU se zaměřuje na 6 tematických oblastí: účast dětí na občanském a demokratickém životě, boje proti **dětské chudobě** a **sociálnímu vyloučení** (vč. zaměření na oblast předškolního vzdělávání a péče a budovat inkluzivního a kvalitního vzdělávání), právo dětí na život bez násilí (kdy Komise vyzývá členské státy, aby přijaly vnitrostátní právní předpisy zakazující tělesné tresty ve všech prostředích), právo dětí na **justici vstřícnou k dětem**, právo dětí na bezpečné **využívání digitálního prostředí** a závazek chránit, prosazovat a uplatňovat práva dětí na celosvětové úrovni. Při implementaci Strategie klade Komise také důraz na participaci samotných dětí a vzeti v potaz jejich názorů.

V rámci evropské záruky pro děti se členským státům doporučuje, aby dětem v nouzi zajistily bezplatný a účinný přístup k předškolnímu vzdělávání a péči, vzdělávání

s mezinárodním právem. K tématu se Evropská rada opět vrátí v červnu. O vývoji vztahů EU s **Ruskem** byli členové Evropské rady pouze informováni, strategická diskuse proběhne na dalším zasedání.

Očekávaným bodem bylo **připojení prezidenta USA Joea Bidena** k videokonferenci Evropské rady, který ve svém vystoupení popsal svou vizi budoucí spolupráce EU-USA. Na základě ní lze identifikovat společná témata, mj. covid-19 a přístup k vakcínám, klimatická změna, digitální agenda, hospodářská spolupráce, ale i vztahy s Čínou, Ruskem nebo Tureckem. Zmíněna byla i důležitost hodnot lidské důstojnosti, demokracie a právního státu. /L. Lukačovič/

Zpráva proto identifikuje tyto možné oblasti **spolupráce**: (1) účinnější provádění **prohlášení EU-Turecko** z roku 2016, zejména pokud jde o řízení migrace, (2) členské státy EU by měly také přispět k plnění dohody, a tedy **posílit přesídlování** z Turecka do Unie, zejména u nejzranitelnější skupiny syrských uprchlíků, (3) **posílení hospodářských vazeb**, jádrem by mohla být modernizace celní unie mezi EU a Tureckem, (4) **obnovení dříve pozastavených dialogů** na vysoké úrovni a zahájení nových, např. o zelené dohodě, vnitřní bezpečnosti, mezináboženských vztazích a kultuře, (5) dalším krokem k budováním důvěry je navazování kontaktů mezi lidmi skrze **úcast Turecka na příští generaci programů EU**, ale i prací v oblasti liberalizace vízového režimu.

V případě návratu k jednostranným opatřením nebo provokacím v rozporu s mezinárodním právem zpráva navrhuje, aby kroky EU byly cílené, přiměřené a reverzibilní. Tato **opatření mohou postupně zahrnovat**: (1) přijetí dalších sankčních seznamů, (2) posílení omezujících opatření podle stávajících sankčních rámců, (3) další omezení hospodářské spolupráce, (4) opatření zaměřená na další odvětví důležitá pro turecké hospodářství, zejm. cestovní ruch, (5) dodatečná opatření EU v energetice a souvisejících odvětvích, např. zákaz dovozu / vývozu určitého zboží a technologií.

/L. Lukačovič/

a školním aktivitám, alespoň jednomu **zdravému jídlu** každý školní den a zdravotní péči – například usnadněním přístupu k lékařským vyšetřením a programům zdravotního screeningu. Tyto služby by měly být pro děti v nouzi bezplatné a snadno dostupné.

Finanční prostředky EU na podporu těchto opatření jsou k dispozici v rámci Evropského sociálního fondu plus (EFS+), financuje projekty podporující sociální začleňování a bojující proti chudobě), Evropského fondu pro regionální rozvoj, programu InvestEU a Nástroje pro oživení a odolnost.

Provádění strategie bude monitorováno na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni a Komise o dosažených výsledcích podá zprávu na výročním fóru EU o právech dítěte. Na konci roku 2024 bude provedeno **hodnocení strategie za účasti dětí**. Komise bude sledovat pokrok v této oblasti ve členských státech také prostřednictvím evropského semestru a v případě potřeby vydá doporučení pro jednotlivé země. /M. D. Ličková/

Akční plán pro rozvoj ekologické produkce > Komise

Komise postupně naplňuje širší cíle EU v oblasti životního prostředí, klimatu, zemědělství ale i udržitelné, zdraví prospěšné a férové produkce i spotřeby. V závěru března zveřejnila Akční plán pro rozvoj ekologické produkce, jehož hlavním cílem je vedle podpory produkce a spotřeby ekologických zemědělských produktů také dosažení 25% podílu zemědělské půdy obhospodařované v ekologickém režimu do roku 2030 a výrazné zvýšení podílu ekologické akvakultury.

Přínosy ekologické produkce je možné zaznamenat skrze benefity pro přírodu, životní prostředí, biodiverzitu, životní podmínky zvířat i lidské zdraví, stejně jako z pohledu spravedlivých příjmů ekologických zemědělců. Podporu ekologické produkce, resp. spotřeby, je možná nalézt v Zelené dohodě pro Evropu, stejně jako v navazující Strategii „od zemědělce ke spotřebiteli“ a Strategii v oblasti biologické rozmanitosti. Aby se zajistil vyvážený růst odvětví, Komise předkládá plán 23 opatření rozdělených podle tří hledisek – **posílení spotřeby, zvýšení produkce a další zlepšení udržitelnosti odvětví ekologické produkce**. Komise se na problematiku zaměřuje rovněž prostřednictvím souladu s novými právními předpisy o ekologickém zemědělství, které vstoupí v platnost 1. ledna 2022.

Mezi členskými státy existují významné rozdíly, pokud jde o podíl zemědělské půdy, na níž se v současnosti hospodaří ekologicky. Pohybuje se v rozmezí od 0,5 % do více než 25 %. Ekologicky obhospodařované plochy již **tvorí 15,2 % z celkové výměry zemědělské půdy v ČR (2019)**, na kterých hospodaří 4 690 farem, což znamená

nárůst o 2 % více oproti předchozímu roku 2018. Z celkového počtu zemědělských podniků tak v režimu ekologického zemědělství hospodaří **již téměř každá desátá farma**.

U **podpory spotřeby** akční plán předkládá několik opatření zaměřených na zvýšení poptávky, udržení důvěry spotřebitelů a přiblížení ekologických potravin občanům. Konkrétně podpora většího využívání ekologických produktů ve veřejných jídelnách prostřednictvím veřejných zakázek a zvýšení distribuce ekologických produktů v rámci projektu **EU pro školy**. Rostoucí spotřeba ekologických produktů je motivací zemědělců pro přechod na ekologické zemědělství, a tím i dosažení **vyšších zisků a odolnosti**.

U **vyšívání produkce** Akční plán konstatuje, že klíčovým nástrojem podporujícím přechod na ekologické zemědělství zůstává Společná zemědělská politika (SZP). Kromě SZP patří ke klíčovým nástrojům pořádání informačních akcí a vytváření sítí pro sdílení osvědčených postupů, certifikace pro skupiny zemědělců či výzkum a inovace.

Cílem akčního plánu je rovněž dále **zlepšovat výkonnost ekologického zemědělství z hlediska udržitelnosti**. Za tímto účelem se opatření zaměří na zlepšení životních podmínek zvířat, zajištění dostupnosti ekologického osiva, snížení uhlíkové stopy tohoto odvětví a minimalizaci používání plastů, vody a energie. /K. Talašová/

Neformální videokonference ministrů pro vnitřní trh a průmysl > Rada

V pondělí 22. března se za účasti ministra průmyslu a obchodu Karla Havlíčka konalo neformální videokonferenční jednání ministrů pro vnitřní trh a průmysl. Hlavním bodem byla diskuze ministrů ke strategické autonomii v otevřené EU. Komise poté představila sdělení Digitální kompas 2030.

Jednání zahájil portugalský ministr hospodářství a digitální transformace Pedro Siza Vieira. Ten zmínil důležité prvky otevřené strategické autonomie, jako je **obchodní politika** nebo **funkční vnitřní trh**.

Za Komisi vystoupila nejprve místopředsdkyně Margrethe Vestagerová. Konstatovala, že otevřená strategická autonomie neznamená, že EU bude zcela soběstačná, ale že bude **silnější a odolnější při zachování našich hodnot**. Jako prioritní vidí tři oblasti: otevřený a spravedlivý obchod, prohloubení vnitřního trhu včetně účinných pravidel hospodářské soutěže a zelenou a digitální budoucnost.

Poté komisař pro vnitřní trh Thierry Breton zdůraznil potřebu monitorovat a řešit závislosti **průmyslových hodnotových řetězců**. Důležitý bude otevřený a spravedlivý obchod založený na reciprocitě a spolupráci se státy, s nimiž sdílíme hodnoty.

Za sektor byznysu vystoupil výkonný ředitel farmaceutické společnosti Hovione Guy Villax, který představil současnou situaci v oblasti **generických léčiv**.

Následně výkonný ředitel softwarové společnosti OutSystems Paulo Rosado naznačil předpoklady pro růst společností, a to **velký a homogenní trh, rozvoj technických a**

manažerských dovedností a zajištění prostředí pro inovace.

Následovala diskuze, ve které panovala shoda, že je třeba **posílit otevřenou strategickou autonomii EU**, identifikovat existující zranitelnosti hodnotových řetězců a navrhnout řešení, což má být součástí revize Průmyslové strategie EU.

Některé státy zdůraznily nezbytnost **funkčního vnitřního trhu**, respektive zajištění prostředí pro inovace. Státy dále ve velké míře podpořily otevřený trh, mezinárodní obchod a multilateralismus. Zároveň ale zmínily nutnost zajistit **rovné podmínky ve vztahu ke zboží a službám ze třetích zemí** umístovaných na vnitřní trh EU. Z jednotlivých oblastí delegace zmiňovaly především důležitost kybernetické bezpečnosti, případně nezbytnost přístupu k surovinám. Konkrétními nástroji mohou být například IPCEI projekty, EU by též měla prosazovat svoje standardy na globální úrovni.

Závěrem představila Komise sdělení **Digitální kompas 2030** z 9. března 2021, které obsahuje vizi a směry digitální transformace EU do roku 2030. Tato vize se odvíjí od čtyř základních bodů, kterými jsou dovednosti, digitální infrastruktura, digitální transformace podniků a digitalizace veřejných služeb. /V. Smolková s využitím zdrojů MPO/

Zasedání Rady pro zahraniční věci > Rada

V pondělí dne 22. března se v Bruselu uskutečnilo prezenní zasedání Rady pro zahraniční věci. Hlavními tématy byly vztahy s Tureckem a jižním sousedstvím. Proběhla také neformální diskuze s Vysokou komisařkou OSN pro lidská práva Michelle Bacheletovou. Delegaci ČR vedl ministr zahraničí Tomáš Petříček.

V úvodu jednání v rámci aktuálních otázek se ministři zabývali novými sankcemi v rámci globálního lidskoprávního **sankčního režimu** a reakcí Číny na uvalení sankcí na několik jejích občanů. Ministři se také vrátili k diskusi z února k Rusku a znovu kladli důraz na podporu **občanské společnosti** a **jednotný postoj EU** založený na pěti principech.

Během diskuze k **Jižnímu sousedství** vysoký představitel Josep Borrell zdůraznil, že se situace v regionu zhoršuje. Mladá generace odchází a nemá naději na zlepšení situace. EU se musí zaměřit zaměřit na prohloubení dialogu pomocí každoročních jednání na ministerské úrovni, komunikaci svých hodnot a finanční asistenci v době pandemie. Klíčové je i angažmá v oblasti migrace, které by nemělo vzájemné vztahy poškodit. Ministři následně podpořili cíle obnoveného partnerství a shodli se na potřebě každoročního společného jednání. Souhlasili také s podporou jižních partnerů v rámci pandemie.

Zasedání Rady pro zemědělství a rybolov > Rada

Ministři zemědělství a rybolovu se sešli na zasedání 22.-23. března i zemědělství. Z pohledu České republiky, která byla na jednání zastoupena náměstkem ministra zemědělství Jiřím Šírem, byly klíčové diskuze o probíhající reformě Společné zemědělské politiky a přípravě strategických plánů. Dalšími tématy Rady byly rybolovné kvóty, zdraví rostlin, zmírnění dopadů epidemie covid-19 na odvětví vína nebo strategie EU v oblasti lesnictví po roce 2020.

Hlavním důvodem svolání fyzického zasedání Rady pro zemědělství a rybolov bylo nalezení shody nad **rybolovnými právy pro rok 2021** a v případě hlubinných populací na roky 2021 a 2022 a odsouhlasení **pohotovostního plánu** s rybolovnými kvótami navrženými Komisí, resp. prodloužení platnosti prozatímních rybolovných práv mezi EU a Spojeným královstvím do 31. července 2021. S každým dnem se totiž zmenšuje pravděpodobnost, že do konce března se podaří dosáhnout dohody mezi EU a Spojeným královstvím. Díky pohotovostnímu plánu tak od dubna nebude přerušena rybolovná činnost lodí stev EU. Naopak neformální dohody o rybolovných právech mezi s Norskem se podařilo v polovině března dosáhnout.

Zemědělská témata se zaměřila primárně na politickou diskusi i detailnější sdílení zkušeností na téma **reformy Společné zemědělské politiky** po roce 2020. Portugalské předsednictví poskytlo ministrům aktuální informace o probíhajících interinstitucionálních jednáních o všech třech nařízeních tvořících reformní balíček Společné zemědělské politiky.

Stejně jako instituce EU v rámci dialogů, i jednotlivé delegace při jednání Rady představily, resp. zopakovaly své rozdílné postoje k některým aspektům reformního balíčku. ČR upozornila na nezbytnost včasného přijetí základních, ale i prováděcích pravidel EU, jak pro potřeby stanovení podpor, tak nastavení metodiky a kontrol ze strany platební agentury. Mezi priority ČR v rámci Společné

Následně vysoký představitel J. Borrell představil základní body **společného sdělení k Turecku**. Dokument nevznikal snadno, neboť bylo nutné pečlivě vyvážit jak pozitivní, tak negativní elementy. V navazující diskusi ministři hodnotili sdělení převážně pochvalně. Potvrdili připravenost zvážit rozvinutí pozitivní agendy za předpokladu, že Turecko trvale přestane jednat v rozporu s mezinárodním právem a zlepší vnitřní situaci v oblasti právního státu. Vyjádřili však také znepokojení nad nedávnými událostmi včetně odstoupení Turecka od Istanbulské úmluvy.

V rámci neformální diskuze s ministry poděkovala Vysoká komisařka OSN pro lidská práva Michelle Bacheletová za podporu a potvrdila, že bude zahájen strategický dialog mezi EU a Úřadem vysokého komisaře. V souladu s ministry vyzdvihla také opětovné zapojení USA do Rady OSN pro lidská práva. Dotkla se však také špatné finanční situace Úřadu vysokého komisaře. Ministři zmínili řadu geografických oblastí, kterým je třeba se věnovat. Nejčastěji byly zmiňovány Čína/Sin-ťiang, Bělorusko, Etiopie/Tigray, Myanmar, dále také Rusko, Egypt, Venezuela, Jemen či KLDK. /R. Franěk/

zemědělské politiky patří především flexibilita pro členské státy a dobrovolné nastavení parametrů. Zásadní je, aby nová podoba politiky nepřinesla navýšení administrativní zátěže ani pro zemědělce, ani pro státní správu.

Příprava a dokončení strategických plánů Společné zemědělské politiky je rovněž poznamenána nedokončenou reformou této politiky a absencí legislativy spojené s její implementací. Delegace vyjádřily rozdílné názory na to, do jaké míry mají být cíle Zelené dohody pro Evropu začleněny do národních strategických plánů Společné zemědělské politiky.

Ochrana rostlin byla diskutována z mnoha různých úhlů. Například připravenost EU, pokud jde o fyto-sanitární opatření na ochranu proti škodlivým organismům rostlin ohrožujícím zemědělství, anebo používání činiteľů biologické kontroly v boji proti škodlivým organismům rostlin jako šetrná alternativa k chemickým pesticidům. Pro ČR je v tomto kontextu zásadní na zdraví rostlin pohlížet jako z pohledu zemědělství, tak i lesnictví nebo biologické rozmanitosti.

V bodě „Různé“ ČR vyzvala k co nejrychlejšímu předložení nově připravované lesnické strategie EU po roce 2020 a požádala Komisi, aby do jejího vypracování zapojila členské státy, tak jak vyplývá z loni přijatých závěrů Rady k lesnické strategii.

/K. Talašová/

Dne 23. března se uskutečnila videokonference ministrů pro evropské záležitosti, jejíž hlavní náplní byla příprava nadcházející videokonference členů Evropské rady. Dále se ministři zabývali evropským semestrem a Konferencí o budoucnosti Evropy. ČR na jednání zastupovala státní tajemnice pro evropské záležitosti Milena Hrdinková.

V rámci diskuze k **přípravě** nadcházející videokonference **Evropské rady** rezonoval nejvíce covid-19 a také Turecko. Ve vztahu ke covid-19 obecně zazněla podpora pokračování koordinovaného přístupu a společnému úsilí směrem k navýšení produkce a zrychlení dodávek vakcín. Také na této úrovni pokračovala diskuze ke sdílení vakcín a procesu, který probíhá v rámci Řídící rady. Členské státy také obecně vyjadřovaly podporu práci na legislativním návrhu k digitálnímu zelenému certifikátu, ale zároveň zdůrazňovaly potřebu pracovat i na technických řešeních celého systému.

Zásadní výměna názorů proběhla k textu **prohlášení k Turecku**. Řada ministrů přivítala společné sdělení k Turecku, které dle nich vhodně kombinuje nabídku pozitivní agendy a možná restriktivní opatření. Pro Kypr byl předložený text prohlášení naprosto nepřijatelný, jelikož se velmi od uveřejněného sdělení odchýlil. Na rozdíl od sdělení byla nabídka pozitivní agendy v rámci návrhu

prohlášení příliš štědrá a nedostatečně podmíněná. Také pro řadu dalších delegací byl text k Turecku příliš vstřícný, pozitivní dynamika vzájemných vztahů podle nich musí být trvalejšího charakteru a vést ke konkrétním výsledkům.

Následně ministři prodiskutovali souhrnnou zprávu o příspěvcích Rady evropskému semestru 2021 a byli ze strany portugalského předsednictví informováni o **aktualizovaném harmonogramu evropského semestru** a návrhu doporučení pro hospodářskou politiku eurozóny.

Posléze portugalské předsednictví informovalo o aktuálním stavu přípravy **Konference o budoucnosti Evropy**. Vystupující ministři poděkovali předsednictví za významný pokrok v přípravách a vyjádřili podporu rychlému zahájení Konference. Ta by měla dle většiny vystupujících vycházet z inkluzivního a decentralizovaného přístupu se zapojením různorodých aktérů, zejména občanské společnosti včetně jazykových.

V rámci bodu „Různé“ řada členských států vyjádřila politování nad rozhodnutím Turecka odstoupit od Istanbulské úmluvy a zdůraznila zásadní význam boje proti všem formám násilí na ženách a domácího násilí.
/R. Franěk/

Miniplenární zasedání > Evropský parlament

Minulý týden proběhlo společně se zasedáním vybraných výborů i miniplenární zasedání Evropského parlamentu. Poslanci se během tohoto zasedání soustředili na několik důležitých bodů jako je reforma vlastních zdrojů EU, usnesení k mechanismu právního státu, zpráva o nové strategii pro cestovní ruch, a schválení nové strategie EU-Afrika.

Poslanci ve čtvrtek 25. března hlasovali o reformě systému vlastních zdrojů EU, a to přijetím tří nových právních předpisů. Splnili tak jednu z podmínek pro celkové schválení **balíčku Next Generation EU**, který v sobě zahrnuje objem 750 miliard eur, které si mezi sebou státy Unie následně rozdělí. Nově schválená nařízení ustanovují způsoby výpočtu unijních příjmů a jejich zjednodušení, dále pravidla pro řízení peněžních toků a ustanovení o kontrolních a inspekčních pravomocích. První nový zdroj příjmu, který bude zavedený do roku 2026, je poplatek za plasty.

Poslankyně Valérie Hayerové (Renew) konstatovala, že Parlament podniká rychlé kroky, aby se plán na podporu oživení mohl stát skutečností. Naléhala však na členské státy, aby jej co nejdříve ratifikovaly, jelikož si nelze dovolit žádné zdržení.

Další důležité hlasování proběhlo ve středu 24. března, kdy poslanci schválili usnesení směrem k Komise, kde vyzývají, aby bezodkladně aktivovala **nový mechanismus na ochranu právního státu a rozpočtu EU**. Tyto pravidla byly schváleny ještě v prosinci 2020 a EU může díky nim omezit platby ze svého rozpočtu zemím, které nerespektují právní stát a porušují unijní hodnoty. I když tyto pravidla již byly schváleny, závěry Evropské rady z prosince 2020 umožňují Polsku a Maďarsku podat žalobu k Soudnímu dvoru EU, kde zpochybňují zákonnost mechanismu. Závěry také počítají s tím, že se s vymáháním těchto nových pravidel počká až do rozhodnutí soudu, což nyní poslanci kritizují.

Ve čtvrtek 25. března přijali také poslanci zprávu, ve které vyzývají k přijetí nové evropské strategie pro čistší, bezpečnější a udržitelnější turistický sektor po koronavirové pandemii, v rámci které by se např. schválilo i zavedení tzv. **společného očkovacího certifikátu v Unii**. Aktivita poslanců v této věci vychází z krize, kterou si tento sektor od loňského března prochází, kdy došlo k redukci mezinárodních turistů v Unii až o 97 %, zejména pak ve druhé polovině roku 2020.

Poslanci si jsou vědomi toho, že turismus představuje až 10 % HDP EU a zaměstnává kolem 27 milionů osob. Zpráva apeluje na členské státy, aby při sestavování svých národních plánů obnovy počítaly i se sektorem cestovního ruchu, a dále aby třeba zvážily dočasné snížení sazeb DPH pro služby s tímto sektorem spojené. Zpráva dále uvádí, že pandemie posunula preference spotřebitelů k ekologičtějším alternativám, které je přibližují přírodě. Vyzývá k vytvoření plánu rozvoje udržitelnějších forem cestovního ruchu a ke snížení ekologické stopy tohoto odvětví.

Poslanci také ve čtvrtek 25. března přijali novou strategii **EU-Afrika**. Strategie by měla zohledňovat zájmy a potřeby obou stran a africkým zemím dodat nástroje k dosažení udržitelného rozvoje. Vychází z poznatku, že oba kontinenty stojí před podobnými výzvami, a to jak při koronavirové pandemii, tak při klimatické krizi. Partnerství založené na strategii se soustředí na několik klíčových bodů jako je investice do lidí a jejich rozvoje, podpora africké domácí výroby a snížení závislosti na dovozu, investice do udržitelných zdrojů a zelené infrastruktury a také na sdílenou odpovědnost v oblasti azylové a migrační politiky.

/J. Janek/

Schválené rámcové pozice > Informace

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: „**Přezkum obchodní politiky - otevřená, udržitelná a sebevědomá obchodní politika**“ (vypracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu)

Rámcová pozice k doporučení Komise o účinné aktivní **podpoře zaměstnanosti (EASE)** (vypracovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí)

Rámcová pozice ke sdělení Komise Digitální kompas do roku 2030: **evropská cesta k digitální dekádě** (vypracoval Úřad vlády ČR)

Program evropských institucí od 30. března do 5. dubna > Informace

---

Neformální videokonference ministrů dopravy, 30. března

Na programu neformální videokonference bude hlavním bodem ministerská diskuze na téma „Jak urychlit přesun dopravy na železnice: různé cesty ke společnému cíli“.

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 426, týden od 22. až 28. března 2021 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: David Březina* Kontakt: newsletter@vlada.cz